

pattant ki a két évvel ezelőtti belügyminiszternek, Tokonaminak egy érdekes terve, aki a három uralkodó vallásból ú. m. a shintó, buddhista és keresztyén vallásból egy egységes vallást akart csinálni s ennek megfelelő erkölestant is akart iratni a japán iskolák részére. A tervnek eleinte nagy ellenzői voltak, különösen a keresztyénség ellen foglalt állást Yamagata herceg, a legfőbb titkos tanács elnöke. Ezeknek aggályait azonban sikerült Tokonaminak eloszlatnia s tovább is folytatta ez irányban megkezdett munkáját. Hogy mi sorsa lesz az érdekes reformnak, majd elválik. De jellemző, hogy Tokonami tervezetének alap gondolata abban gyökerezik, hogy a tisztán materiális civilizáció nem képes az emberiséget boldoggá tenni s szükségesnek tartja a szellemi kiképzést is. Hangoztatja, hogy az államnak nagyobb figyelemben kell részesítenie a vallást és az állami közoktatásban is nagyobb befolyást kell engedni a vallásnak. A mai oktatás Japánban kizárólag az erkölestanon nyugszik; ha azonban az erkölcs tanításai nem függenek össze a vallással (akár az ég, akár Buddha, akár a keresztyén isten kultuszával), akkor a nevelés «nem emelkedhetik fel az igazságosság és méltányosság ideáljaihoz». Ezért az államkormányzatnak az egyházzal és a tanítással szorosabb kapcsolatban kell lennie. (*Der Ostasiatische Lloyd, 1912. 7. szám.*) Á. L.

VEGYES.

— **A Magyar Gyermektanulmányi Társaság** ez évi közgyűlésén megalapításának 10. évfordulóját ünnepelte. Tagjainak száma 1315; bevétele 1912-ben 12,669·13 K, kiadása 12,575·58 K; államsegélye volt tavaly 4000 K s a Gyermektanulmányi Múzeumra 1500 K, 1913-ra: a Társaság kap 7000, a Múzeum 3600, a könyvkiadóvállalat 6000 K-t a v. és k.-miniszteriumtól, továbbá 1000 K-t az igazságügyminiszteriumtól. Az állami segély összege tehát 17,600 K, melyhez a főváros segélye is járul. Van 7 vidéki kör. A *Gyermek* 1600 példányban jelenik meg. A Társaság több szakosztállyal működik. Az évfordulóra jelent meg a *Nagy László-Emlékkönyv*, a Társaság alapítójának tiszteletére (szerk. dr. Nógrády László, Budapest 1913).

— **Gyermektanulmányi kongresszus.** A Magyar Gyermektanulmányi Társaság által március 17—18. napjaira összehívott első magyar országos gyermektanulmányi kongresszus s ezzel kapcsolatban a gyermektanulmányi kiállítás állandóan nagy közönség jelenlétében, eleven tárgyalásokkal ment végbe, a kiállítás iránt széles körű érdeklődés nyilatkozott meg. A kongresszus a M. P. 1912

decemberi számában közölt munkatervvel dolgozott; lefolyásáról és tanulságairól a Napló megjelenése után szólunk bővebben.

— **Szülők iskolája.** Egyre többször látjuk, hogy a különböző fokú iskolák tanítói mint igyekeznek biztosítani a szülők támogatását az iskola számára, mint próbálják megteremteni az anyira szükséges egyetértést. Legutóbb két intézet ily irányú kísérletének a tervezetét láttuk. A főváros VIII. ker. Német-utcai polgári fiúiskolája több előadást rendez a szülők részére. Az elsőt Keleti Adolf tartotta 300 szülő előtt arról: hogyan lehet a szülő gyermekének segítségére a tanulásban? Azután Bauer Lajos gyermekorvos a testi nevelésről, tisztaságról, alvásról, táplálkozásról beszélt, a szülők életviszonyaihoz alkalmazkodva. Harmadikul Reuss Frigyes adta elő a gyermek idegességének okait, megmagyarázva a szülők teendőit. Negyedik előadás a pályaválasztásról szól. A IX. ker. Lónyay-utcai ref. főgimnáziumba nem szülői értekezlet, hanem pedagógiai előadások címen hívták meg a szülőket s itt Ravasz Árpád igazgató február 20. és március 13. között négy héten egy-egy órán szólott az iskola és a család viszonyáról, a tanuló harmonikus fejlődéséről, a tanulás körülményeiről s külön a tanuló erkölcsi fejlődéséről.

— **Az iskolaorvosi intézmény reformja** ez idő szerint behatóan foglalkoztatja az illetékes tényezőket. Az Országos Közegészségügyi Egyesület iskolaegészségügyi szakosztálya s iskolaorvosi és egészség-tanítói szakbizottsága együttesen tanácskozott ebben az ügyben, amikor is Pruzsinszky János pedagógiai, Schuschny Henrik orvosi szempontból világította meg a kérdést. A tanácskozás eredményeit felterjesztették a minisztériumnak illetékes középiskolai ügyosztályához; itt április 10—12. a tankerületi főigazgatók tartottak értekezletet és ezt a kérdést is megvitatták.

— **Beküldött, nem nevelésügyi munkák:** *Takács Sándor*, A török-magyar bajviadalok. Budapest, Franklin-Társulat 1913. 2 K 40 f. — *Magyar Könyvtár* 689. M. Prévost, Missette, 30 fill., 692—693. Bernstein, Édes Otthon, 60 fill. 694. Gyöngyösi J., Márssal társalkodó Murányi Vénus, 30 fill., 695—6. Bracco, Vége a szerelemnek! 60 fill., 697. Kiss M., Hol a Maros vize folyik, 30 fill., 698. Krúdy, Piros és a többiek, 30 fill., 699. Conan Doyle, A brigadéros házassága, 30 fill., 700. Iróí arcképek IV., 30 fill., 701. M. Provins, Hogyan fognak meg bennünket, 30 fill. — *Siketnémák Zsebnaptára* az 1913. évre; III. évf., Vác; 1 K 20 f. — *Macher E.*, Francia irodalmi olvasókönyv II. rész, reálisk. VII—VIII. oszt. számára. Budapest, Athenaeum 1912; 4 K 80 f. — *Gyulai Pál*, Birálatok, 1861—1903. Budapest, Franklin-T. 1912. 5 K. — *Kultura és Tudomány* (Franklin-Társ.): Kreuzer G., A szikratáviró, 1912. 1 K 20 fill., J. Hobson,

A vagyon tudománya, 1912. 2 K., Bölsche, A természettudomány fejlődésének története, 1912. 2 kötet, 2 K 40 fill. — *Pollák Miksa*, Tompa Mihály és a biblia. Budapest 1912. Az Izr. M. Irodalmi Társulat kiadványai, XXXVII., 3 K. — *Olcso Könyvtár*, 1685—1688. Szigligeti, Gritti, bevezette Morvay Győző, 80 fill., 1689—1692. Fraknói V., Szilágyi Mihály, 80 fill. — *Gyulai Pál*, Varjú István. Budapest Franklin, 1912. 2 K.

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1913 március 15.-én.

Mosdóssy Imre alelnök elnöklése alatt *jelen van* Böngérfi János, Erődi Kálmán, Éltés Mátyás, Friml Aladár, Gockler Lajos, Gyulai Ágost, Imre Sándor, Katonáné Thuránszky Irén, Kornis Gyula, Ladoss József, Madzsar Imre, Málnai Mihály, Náday Pál, Sebők Gyuláné, Székely György, Szóts Gyula, Schmidt Márton, Teveli Mihály, Waldapfel János, Bursics Ernő mint jegyző s többen vendégek.

I. *Elnök* az ülés tárgyának fontosságát hangsúlyozva, megnyitja az ülést s felkéri Madzsar Imrét előadása megtartására.

II. *Madzsar Imre* előadja. *A történettanítás reformja c. tanulmányát*. Megjelenik a Társaság folyóiratában. A nagy figyelemmel hallgatott előadásért az Elnök a Társaság nevében köszönetet mond.

III. *Elnök* bejelenti, hogy a Társaságnak a Gyermektanulmányi Kongresszuson való megfelelő képviselőtéről az elnökség gondoskodott. Az ülést bezárja.

Hivatalos nyugtázás.

1913 február 28. óta a következő befizetések történtek:

Rendes tagok adományai:

Endrei Gerzson Losoncz 10 K, Kornis Gyula 50 K.

Kültagok befizetései:

1910-re: Lissák Kálmán.

1911-re: Dr. Gonda József Makó, Kupi Ferenc.

1912-re: Molnár Szaniszló Szombathely.

1913-ra: Balassa József. Baltazár G. Kecskemét. Belóczy S. Késmárk. Boér P. Sz. görcsön. Oser Gy. Pancsova. Csiszár Andor Nagybózsza. Fehrentheil H. Gyergyószentmiklós. Fülöp A. Zenta. Gajdics I. Eperjes. Gergye I. Keszthely. Gönczy L. Székelyudvarhely. Heller R. Baja. Karai S. Debreczen. Kelemen M. Kempl Gy. Ujvidék. Kerekes Á. Kiss A. Igló. Kőszegi Gy. Kolozsvár. Kroeler M. Zalaapáti.

Martikány I. Kúnszentmárton. Mattyasovszky K. Esztergom. Mihalik S. Budafok. Molnár Gy. Pazdics. Molnár Sz. Szombathely. Nagy J. Ujverbász. Nemes Magit Kaposvár. Rajcsányi E. Kevevéra. Remlinger F. Gödre. Reskó J. N. Tapolcsány. Seregi L. Simonffy J. Szombathely. Szamosi J. Orosháza. Szenczy Gy. Szentgotthárd. özv. Szilágyi S.-né Mezőtúr. Tanács I. Sárospatak. Theisz F. Csegöd. Vincze F. Kolozsvár.

1914-re: Molnár Sz. Szombathely. Pék J. Székesfehérvár.

Lezárattott 1913 március 31-én.

Kérelem. Felkérem a Társaság azon tisztelt tagjait, akik tagdíjaikkal még hátralékban vannak, hogy a hátralékot *mielőbb* címemre juttatni szíveskedjenek. Az alapszabályok 16. §-a értelmében a tagdíj az év *első negyedében* fizetendő.

Kérem továbbá azon tisztelt tagokat, akik a Magyar Pædagogiót helytelen címzés miatt késedelmesen kapják kézhez, szíveskedjenek helyes lakcímfüket velem *mielőbb* közölni. Egyáltalában a nyilván tartás érdekében kérem a tisztelt tagtársakat, hogy minden cím változást velem haladéktalanul közöljenek. Végül van szerencsém a tisztelt tagtársak tudomására hozni, hogy a Magyar Pædagogia 1892., 1893. és 1894. évfolyamaiból, addig, míg a készlet tart, kötetenkint két koronáért és a póstaköltségért teljes példányok kaphatók. A tisztelt tagok eziránt szíveskedjenek hozzám fordulni.

Dr. Bozóky Endre,

áll. középisk. igazgató, pénztáros.
Budapest, II., Albrecht-út 31.